

Ficha Técnica: O 2 de maio de 1808

- **Título:** *O 2 de maio de 1808 en Madrid* (tamén coñecido como *A carga dos mamelucos*).
- **Autor:** Francisco de Goya (1746–1828).
- **Cronoloxía:** 1814.
- **Localización:** Museo del Prado, Madrid.
- **Estilo:** Prerromanticismo / Romanticismo español.
- **Técnica e materiais:** Óleo sobre lenzo.

Comentario da Obra

1. Identificación

Esta obra é unha das dúas grandes pinturas que Goya realizou en 1814 para conmemorar a **Guerra de Independencia española** contra a ocupación francesa. A pesar de que a batalla real tivo lugar na rúa e non fronte ao Palacio Real, Goya elixiu este lugar como un símbolo de poder e do pobo en resistencia. A obra, xunto co seu compañeiro, *O 3 de maio*, forma un díptico que representa a loita e o sacrificio do pobo español.

2. Análise Formal

Goya abandona o estilo Rococó e neoclasicista dos seus traballos anteriores para abrazar un **dinamismo dramático** que anticipa o Romanticismo.

- **Composición:** A escena está organizada en dúas masas de combate. No centro, os mamelucos e a cabalería francesa, con sabres e armas de fogo, enfróntanse á xente de Madrid. A composición é **diagonal**, xa que unha liña imaxinaria que ascende desde a esquina inferior dereita ata a superior esquerda, xera unha tensión e un movemento intenso.

O conxunto é un **caos organizado** de corpos e cabalos entrelazados, sen punto de fuga ou perspectiva.

- **Luz e cor:** A paleta de cores é violenta e dramática. Os tons claros dos mamelucos e os sombreiros dos soldados franceses contrastan cos tons escuros da paisaxe e dos civís, creando un **choque de luz e sombra**. O uso de **vermellos intensos**, especialmente no sangue, e os brancos e amarelos dos uniformes, resalta a brutalidade e o dramatismo da loita. A pincelada é solta, expresiva e grosa, sen a minuciosidade dos seus traballos anteriores, o que lle dá á obra un carácter máis persoal e inmediato.

3. Análise Iconográfica e Simbólica

A obra é unha narración visual dun momento crucial na historia de España.

- **O pobo como protagonista:** A diferenza da pintura de historia tradicional, que idealizaba a figuras heroicas ou a xenerais, Goya retrata a **totalidade do pobo** como protagonista da loita. Non hai un heroe único, senón unha colectividade que se alza contra o invasor, con rostros cheos de rabia e desesperación.
- **O simbolismo militar:** A obra é un choque de forzas: por un lado, a **brutalidade e o exotismo** da cabalería mameluca, coas súas roupas e turbantes, e por outro, a forza e a desesperación do pobo. A obra simboliza a **loita pola liberdade** do pobo español contra un invasor que non se identifica tanto co exército francés como cunha forza exótica e brutal.
- **A crítica sutil:** Aínda que a obra foi concibida como un encargo patriótico, Goya non idealiza a guerra. O caos, a violencia e a brutalidade están presentes, o que suxire unha visión moi persoal e pesimista sobre a natureza do conflito.

4. Contextualización

A obra foi pintada despois da fin da Guerra de Independencia, cando Fernando VII volveu ao trono de España. Foi un dos dous cadros que Goya, a través da Rexencia, propuxo para "perpetuar co pincel os feitos máis memorables e heroicos" da guerra. Con esta obra, Goya abandona definitivamente a idealización do Rococó e o Neoclasicismo para comezar unha nova etapa na que a pintura se converte nun vehículo para a **expresión de sentimentos e emocións**. A obra ten un gran impacto no **Romanticismo**, xa que a visión crúa e inmediata do conflito influirá en pintores como Delacroix, que a tomará como referencia para as súas obras de guerra.

5. Conclusión

"O 2 de maio de 1808" é unha das obras máis importantes de Goya e un fito na historia da pintura de historia. A través da súa composición dinámica, a súa paleta de cores intensas e a súa visión non idealizada da guerra, o artista captura a esencia do conflito e o heroísmo do pobo. O cadro, xunto con *O 3 de maio*, inaugura unha nova forma de retratar a violencia e a inxustiza, converténdose nunha icona do **Prerromanticismo** e nun precedente fundamental para a pintura do século XIX.